

משטרת ישראל
חטיבת התביעות

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			הנחיות ראש חטיבת התביעות
מספר: 01.01.06	תת-פרק: כללי	פרק: הנחיות ראש חטיבת התביעות	
שם: סגירת תיק בהסדר מותנה			תאריך פרסום: 04/12/2022
			תאריך תחילה: 04/12/2022
			תאריך ביטול:
			נוסח: 1

1. **מבוא**

- א. מטרת הנחייה זו היא להתוות את דרך יישום הוראות תיקון 66 ו- 68 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב – 1982 (להלן: "**התיקון לחוק**") ביחידת הסדר מותנה של חטיבת התביעות, זאת בראי הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מספר 4.3042 בדבר "**הסדר מותנה**" (להלן: "**הנחיית היועמ"ש**") ולהוראות החוק.
- ב. יחידת הסדר מותנה היא גורם התביעה הבלעדי המוסמך בחטיבת התביעות (להלן: "**החטיבה**") לערוך הסדרים מותנים ולסגור תיק חקירה כנגד חשוד בעילה של "סגירה בהסדר", בהתאם להוראות התיקון לחוק.
- ג. מטרת יחידת הסדר מותנה היא לממש, במקרים המתאימים ועל-פי הוראות התיקון לחוק, דרך חלופית להעמדת חשוד לדין פלילי בבית המשפט, ככלי אכיפה מידתי, המבטא את ההלימה המיטבית בין חומרת העבירה ונסיבותיה, לבין התגובה החברתית הננקטת כלפי מבצע העבירה, באמצעות הטלת סנקציות מתאימות, ללא הגשת כתב אישום וניהול הליך בבית המשפט.

2. **העבירות המטופלות ביחידת הסדר מותנה**

- א. יחידת הסדר מותנה תטפל בעבירות בהתאם לתנאי הסף שנקבעו בתיקון לחוק; בהתאם לקבוע בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה והנחיות חטיבת התביעות, וכאשר נסיבותיו של החשוד והעבירה מטות את הכף מבחינת האינטרס הציבורי לסגירת התיק בהסדר מותנה.
- ב. **בפעילה הראשונה**

תטפל יחידת הסדר מותנה, על שלוחותיה השונות, בעבירות שלהלן ובלבד שמועד ביצוען הוא החל מיום 1.3.16 :

- 1) איומים – עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
- 2) הסגת גבול – עבירה לפי סעיף 447(א) לחוק העונשין.
- 3) מעשי פזיזות ורשלנות – עבירה לפי סעיף 338(א)(6) לחוק העונשין.

ג. בפעימה השנייה

תטפל יחידת הסדר מותנה, על שלוחותיה השונות, בעבירות הר"מ ובלבד שמועד ביצוען הוא החל מיום 1.1.17 :

- 1) תקיפה – עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין.
- 2) תגרה- עבירה לפי סעיף 191 לחוק העונשין.
- 3) העלבת עובד ציבור- עבירה לפי סעיף 288 לחוק העונשין.
- 4) מכירה והספקת אלוהות לקטין- עבירה לפי סעיף 193א' לחוק העונשין.
- 5) גניבה- עבירה לפי סעיף 384 לחוק העונשין.
- 6) החזקת נכס חשוד- עבירה לפי סעיף 413 לחוק העונשין.
- 7) היזק בזדון- עבירה לפי סעיף 452 לחוק העונשין.
- 8) הזנחת השמירה על כלי ירייה- עבירה לפי סעיף 339(א) לחוק העונשין.
- 9) הטרדה- עבירה לפי סעיף 30 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982.

ד. בפעימה השלישית

על פי חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב – 1982, בסמכות יחידת הסדר מותנה לטפל בכל עבירות העוון שבוצעו החל מיום 1.01.19, בין אם בחוק העונשין ובין אם בחוקים אחרים.

3. מקרים שלא יטופלו ביחידת הסדר מותנה

א. למרות האמור לעיל, מעבר לתנאי הסף הקבועים בסימן א'1 לחוק סדר הדין הפלילי, להלן רשימת העבירות אשר לא תטופלנה במסגרת יחידת הסדר מותנה :

- 1) עבירות תעבורה¹.
- 2) עבירות לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 - עבירת הכניסה והשהייה בניגוד לחוק בישראל וכן עבירות הלנה, הסעה והעסקת שב"ח, אינן מתאימות לאכיפה בדרך של הסדר מותנה².
- 3) עבירות איומים כלפי בן משפחה כהגדרתו בסעיף 382(ב) לחוק העונשין – בשל אופיין המיוחד של עבירות אלה הנעברות בתוך התא המשפחתי והמסוכנות הנשקפת ממבצעה, עבירות אלו יטופלו, ככלל, על-ידי יחידות התביעה הטריטוריאליות. במקרים בהם הפגיעה בערך המוגן היא נמוכה ונשללה המסוכנות הנשקפת מן החשוד כלפי מושא האיומים או מן המאויים, ראש שלוחה ביחידה

¹ ר' נספח ב' להנחיית היועמ"ש.

² ר' הנחיית פרקליט המדינה מספר 2.15 - מדיניות האכיפה בעניין מעסיקים, מסיעים ומלינים של שוהים בלתי חוקיים בישראל; הנחיית ראש חטיבת התביעות מספר 01.01.02 - מדיניות ענישה והעמדה לדין בעבירות כניסה ושהייה שלא כדין בניגוד לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952.

הטריטוריאליזם רשאי יהיה להעביר התיק לבחינת יחידת הסדר מותנה לאחר שפירט את נימוקיו לכך.

4) עבירה של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית – אינה מתאימה להליך של הסדר מותנה כל עוד שירות המבחן אינו מספק תכנית טיפול, תיקון ושיקום מתאימה. במקרים חריגים בהם נמצא, כי מדובר באירוע חד פעמי, כמות סם קטנה, החשוד הציג בדיקות מעבדה לפיו הוא אינו עושה שימוש בסמים מסוכנים או השלים טיפול למשתמשים בסמים מסוכנים, ראש שלוחת תביעות ביחידת תביעה טריטוריאליזם יהא מוסמך להעביר התיק לבחינת יחידת הסדר מותנה, לאחר שפירט נימוקיו לכך.

5) עבירה של הפרת צו אלוף לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין – נוכח הנסיבות העומדות בבסיס ההחלטה המנהלית של אלוף הפיקוד והמסוכנות הטמונה בהפרת הצו, עבירה זו לא תטופל בהליך של הסדר מותנה.

6) עבירה של גניבת מכשירים אלקטרוניים "חכמים"³.

ב. ריצוי מאסר קודם במהלך חמש שנים שלפני ביצוע העבירה: תיק לא יטופל ביחידת הסדר מותנה אם נרשם בעניינו של החשוד, בחמש השנים שלפני ביצוע העבירה נושא ההסדר, "רישום תעבורתי" הכולל מאסר בפועל או מאסר בעבודות שירות⁴.

4. יחסי גומלין יחידות התביעה ויחידת ההסדרים

א. העברת תיק מיחידת ההסדר המותנה ליחידות התביעה:

כמפורט בתיקון לחוק, עם העברת התיק על ידי יחידת הסדר מותנה ליחידת התביעות הטריטוריאליזם, יוגש כנגד החשוד כתב אישום. במקרים בהם סבר ראש יחידת התביעות אליה הועבר התיק, בשל מידע חדש שהתקבל, כי אין עוד מקום לנקוט כנגד החשוד בהליך פלילי (מחמת היעדר ראיות מספיקות או שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין) יורה על גניזתו או על ביטול כתב האישום, זאת לאחר שנועץ עם ראש יחידת הסדר מותנה וקיבל הסכמתו. בהיעדר הסכמה בין ראשי היחידות, יועבר התיק להכרעת ראש מחלקת תביעות (פלילי).

ב. העברת תיק מיחידות התביעה ליחידת ההסדר המותנה:

1) תיקים העונים על תנאי הסף בתיקון לחוק לטיפול ביחידות ההסדר המותנה אשר נקלטו ביחידת התביעה יועברו ליחידת הסדר מותנה במהירות האפשרית ויטופלו על ידה.

2) העברה של תיק כאמור תיעשה רק בנוגע לעבירות המטופלות ביחידת ההסדר המותנה ואשר נעברו החל ממועד תחילת הטיפול בעבירה הרלוונטית ביחידת הסדר מותנה ועומדות בתנאי הסף שנקבעו בתיקון לחוק ובאישור ראש השלוחה הרלבנטי. אם אין הסכמה בין ראשי השלוחות יועבר הנושא להכרעה בין ראשי היחידות.

3) תיקי חקירה העוסקים במספר עבירות שחלקן מתאימות להליך של הסדר מותנה לא יועברו לטיפול שלוחת הסדר מותנה אלא אם מצא ראש שלוחת תביעות ביחידת תביעות טריטוריאליזם, כי לא

³ הנחיית ראש חטיבת התביעות מספר 01.01.03- מדיניות התביעה באשר לעבירה של גניבת מכשירים אלקטרוניים "חכמים".
⁴ סעיף זה מטרתו להבהיר ולהוסיף על הקבוע בהוראת סעיף 67א(ד)(2) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 נוכח הוראת סעיף 8(ב) לחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, תשע"ט-2019.

מתקיימת תשתית ראייתית מספקת או לא מתקיים עניין ציבורי בהעמדת החשוד לדין בעבירות אשר אינן מתאימות לטיפול במסגרת של הליך הסדר מותנה. ראש שלוחת התביעות יפרט נימוקי החלטתו בתרשומת התיק. תיק בצירוף טיוטת כתב אישום ובה מיוחסות העבירות המתאימות להליך של הסדר מותנה יועברו לבחינתה של שלוחת הסדר מותנה.

4) תיק שטופל על ידי יחידת הסדר מותנה והועבר לטיפול יחידת תביעות טריטוריאלית, לא יוחזר פעם נוספת לבחינת הליך של הסדר מותנה אלא בהתקיימם של כל אלו:

א. ראש שלוחת תביעות ביחידה הטריטוריאלית מצא, כי נוכח מידע חדש שהובא לידיעתו, הוא מוצא לנכון להעביר את התיק לטיפול בהליך של הסדר מותנה. ראש השלוחה יפרט את נימוקיו להחלטתו בתרשומת התיק.

ב. ראש שלוחת תביעות ביחידה הטריטוריאלית יבהיר לנאשם ולב"כ (ככל שמיוצג), כי תנאי ההסדר שהוצעו לנאשם בעבר אינם עומדים עוד על כנם וכי התיק יועבר לבחינת גורמי התביעה ביחידת הסדר מותנה, כאשר אין כל התחייבות מצד התביעה כי ייערך עם החשוד/הנאשם הליך של הסדר מותנה.

ג. ראש שלוחת הסדר מותנה נתן הסכמתו לבחינה נוספת של סיום ההליך בתיק במסגרת הסדר מותנה.

ד. הובהר לנאשם ולב"כ (ככל שמיוצג) כי יחידות התביעה הטריטוריאלית ובתי המשפט הפלילים נעדרים סמכות לקבוע את תנאי ההסדר שבסופו של יום ייקבעו על-ידי יחידת הסדר מותנה, ככל שייקבעו.

ה. ההליך בבית המשפט יעמוד על כנו ולא יבוטל, עד להכרעת הגורם הממונה בשלוחת הסדר מותנה (היחידה הטריטוריאלית תעתור לדחיית מועד הדיון למשך 3 חודשים).

5) הועבר תיק תלוי ועומד בבית המשפט מיחידת תביעות טריטוריאלית לשלוחת הסדר מותנה, יש לעתור לדחיית הדיון למשך שלושה חודשים, לצורך בחינת האפשרות לנקיטה בהליך הסדר מותנה. נחתם הליך הסדר מותנה עם הנאשם והוא עמד בתנאיו, ישלח ראש שלוחת הסדר מותנה הודעה לבית המשפט, במסגרתה יודיע על ביטול כתב האישום. העתק ההודעה יועבר לראש השלוחה הנוגעת.

5. תחולה והוראת מעבר

הנחיה זו תחול על העבירות המבוצעות מיום 1.3.2016 ואילך.